

4.5.4. Vanjskotrgovinska razmjena

Što uspješnije uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu, zasnovano na ekonomskim načelima tržišne ekonomije, predstavlja stratešku zadaću svakog gospodarstva. To podrazumijeva izvoz konkurentnih, tržištu prihvatljivih proizvoda i usluga na profitabilnoj osnovi sa stalnim nastojanjima da se u konačnici ostvari pozitivna bilanca u vanjskotrgovinskoj razmjeni. Gospodarski rast nije moguć ako su proizvođači ograničeni samo na domaće tržište, što se posebno odnosi na zemlje s malim tržištem kao što je Republika Hrvatska. S tim u vezi, gospodarski rast RH, pa tako i Krapinsko-zagorske županije i Općine Desinić, kao i izgledi za otvaranje radnih mjesta vezani su za proizvodnju roba i usluga, a time i više nego ikada prije, za izvoz odnosno globalnu ekonomiju.

U sljedećim tablicama su prikazani podaci o izvozu i uvozu Krapinsko-zagorske županije i Općine Desinić ostvarenim u 2011. i 2012. godini.

Tablica 35. Ostvareni izvoz u KZŽ i Općini Desinić (u tisućama kuna)

OSTVARENI IZVOZ					
Županija/gradovi i općine	Godine				Indeksi
	2009.	2010.	2011.	2012.	12/11
Republika Hrvatska	55.272.198	64.870.443	71.234.060	72.380.725	101,6
KZŽ	1.948.086	2.152.812	2.288.819	2.403.281	105,1
Općina Desinić	248	326	149	-	-

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2011/04-02-05_01_2011.htm
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2013/04-02-04_01_2013.htm

U 2012. godini u Krapinsko-zagorskoj županiji ostvaren je izvoz u iznosu od 2.403.281.000,00 kn što je za 5,1% više u odnosu na prethodnu godinu, te je udio uvoza Županije u uvozu RH iznosio 3,32%. Istodobno 2012. godine je u RH uvezeno roba u iznosu od 72.380.725.000,00 kn što je povećanje za 1,6% u odnosu na 2011. godinu. Općina Desinić je 2011. godine izvezla robe u vrijednosti 149.000,00 kn, dok za 2012. godinu podatak nije poznat.

Tablica 36. Ostvareni uvoz u KZŽ i Općini Desinić (u tisućama kuna)

OSTVARENI UVOZ					
Županija/gradovi i općine	Godine				Indeksi
	2009.	2010.	2011.	2012.	12/11
Republika Hrvatska	111.751.098	110.296.840	121.036.155	121.899.363	100,7
KZŽ	1.672.015	1.690.969	1.856.667	2.091.862	112,7
Općina Desinić	2.930	1.939	2.614	3.529	135,0

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2011/04-02-05_01_2011.htm;
http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2013/04-02-04_01_2013.htm

U 2012. godini u Krapinsko-zagorskoj županiji ostvaren je uvoz u iznosu od 2.091.862.000,00 kn što je za 12,7% više u odnosu na prethodnu godinu, no udio uvoza Županije u uvozu RH iznosio je svega 1,72%. Istodobno 2012. godine je u RH uvezeno roba u iznosu od 121.899.363.000,00 kn što je za 0,7% više u odnosu na 2011. godinu.

Općina Desinić je 2012. godine uvezla robe u vrijednosti 3.529.000,00 kn, što je uspoređujući sa prethodnom 2011. povećanje od čak 35,0%. Općina Desinić u 2012. godini sudjeluje sa 0,17% u ukupnom uvozu Krapinsko-zagorske županije.

Tablica 37. Bilanca vanjsko – trgovinske razmjene (u tisućama kuna)

Elementi	KZŽ		Općina Desinić	
	2011.	2012.	2011.	2012.
1. Izvoz	2.288.819	2.403.281	149	-
2. Uvoz	1.856.667	2.091.862	2.614	3.529
3. Bilanca	432.152	311.419	-2.465	-
4. Pokrivenost uvoza izvozom	123,3	114,9	5,7	-

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-05_01_2012.htm

Vežano za vanjskotrgovinsku razmjenu na razini Općine Desinić svakako treba djelovati u smjeru kako bi se taj nepovoljan odnos promijenio u korist izvoza, prije svega, onih roba koje kvalitetom odskoču od uvezenih te na taj način treba jačati domaću proizvodnju, a i sačuvati radna mjesta. Na razini Općine u 2011. godini je pokrivenost uvoza izvozom bila 5,7%, za 2012. godinu podatak nije poznat.

4.5.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 38. Razvojni problemi i potrebe gospodarskih obilježja područja Općine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
Gospodarska osnova i orijentacija	
– Nedovoljno razvijena prerađivačke industrija – Neiskorištenost poljoprivrednih potencijala u smislu razvoja turističke djelatnosti – Nedostatak financijskih sredstava za pokretanje postupaka stavljanja poduzetničkih zona u funkciju – Nepovoljna vanjskotrgovinska bilanca uz kontinuirani porast uvoza – Poljoprivredna proizvodnja pretežno individualnog karaktera za osobne potrebe, bez interesa za tržišno djelovanje – Tradicionalna poljoprivredna proizvodnja koja nema potencijala za učinkovitim i racionalnim poslovanjem	○ Razvoj prerađivačke industrije ○ Poticati strukturne reforme i aktivnosti prerađivačke industrije ○ Povećanje konkurentnosti prerađivačke industrije s naglaskom na izvoz ○ Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva ○ Poticanje poljoprivrednih proizvođača da se tržišno orijentiraju ○ Stavljanje u funkciju poduzetničkih zona ○ Povećanje proizvodnosti poljoprivredne proizvodnje i građevinarstva ulaganjem u moderniju i efikasniju opremu i proizvodnju

Izvor: Općina Desinić

4.5.6. Turizam

Za Desinić se može reći da je turističko mjesto jer se u njemu nalazi dvorac Veliki Tabor koji je spomenik nulte kategorije u kojemu se nalazi muzej i galerija. Može se još izdvojiti i dvorac Horvatska, a i župna crkva svetog Jurja koja se ističe svojom znamenitošću, poviješću i ljepotom kojom krase središnji Desinićki trg.

Dvorac Horvatska svojim položajem dominira na brežuljku odakle se pruža pogled na okolicu, na doline potoka Horvatske i Sopotnice te na selo zapadno od dvorca. Prema predaji, koju i danas seljaci spominju, Horvatska je dobila pridjev Velika još u doba turskih osvajanja kada je samo 25 mladića, kako kaže legenda, obranilo Horvatsku od Turaka.

Na ovom području postoji i seoski turizam „Grešna gorica“ i Vinotočje „Pod Taborom“ koje je u neposrednoj blizini dvorca Veliki Tabor. Domaću kuhinju, vino i ambijent Hrvatskog zagorja odlikuje Seoski turizam.

Hrvatsko zagorje kao i Općina Desinić geografsko je područje omeđeno porječjem rijeke Sutle na zapadu, Medvednice na jugu, Ivančice na sjeveru i te Kalničke gore na istoku. Životopisan je to krajolik koji svojim prirodnim prednostima, blagom klimom i brežuljkastim reljefom pruža pogodan položaj za naseljavanje.

Na ovom području djeluje i Turistička zajednica Kumrovec, Desinić, Zgorska sela što je vrlo pohvalno i rijetko za manja mjesta i naselja.

4.5.7. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 39. Razvojni problemi i potrebe turističke djelatnosti područja Općine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
Turizam	
– Slabo razvijen Seoski turizam – Slaba orijentiranost i zainteresiranost poljoprivrednih domaćinstava za turizam – Nedovoljna ulaganja u razvoj ruralnog turizma i njegovo slabo pozicioniranje na ljestvici prioriteta – Nedostatni turistički kapaciteti (ugostiteljski objekti, atrakcije, smještajni kapaciteti, trgovine i sl.) – Ruralni turizam, zbog prevladavajuće ekonomije malih razmjera i fragmentirane prirodeposlovanja nije orijentiran ka rastu	○ Stvaranje interesa turističke potražnje za seoskim turizmom ○ Stvaranje zanimljivih turističkih proizvoda ○ Razvoj seoskog turizma kroz njegovo pozicioniranje na ljestvici prioriteta ○ Raznovrsnost turističke ponude seoskog turizma (ne mora biti sve ruralno, neki elementi ponude mogu biti i urbani) ○ Izgradnja i povećanje turističkih smještajnih kapaciteta ○ Sudjelovanje lokalne jedinice u razvoju seoskog turizma stvarajući image ruralnog turističkog proizvoda i njegovu autentičnost

Izvor: Općina Desinić

4.5.8. Poljoprivreda

Poljoprivreda je jedna od zastupljenijih djelatnosti područja Općine Desinić te kao takva zahtjeva racionalan pristup u pogledu daljnjeg razvoja i unaprjeđenja kako bi se učinila isplativom i doprinijela ukupnom razvoju gospodarstva Općine Desinić.

Nosioci poljoprivredne djelatnosti na području Općine su najvećim djelom obiteljska poljoprivredna gospodarstva, ali nezaobilazno je spomenuti također da se poljoprivrednom proizvodnjom bavi i 1 društvo s ograničenom odgovornošću „Gospodarstvo d.o.o.“ i dvije zadruge: „Desničarka Desinić poljoprivredna zadruga“ i „Braniteljska zadruga grozd“ kojima je također glavna djelatnost poljoprivreda. U Općini Desinić je prema podacima Popisa poljoprivrede 2003. godine bilo 688 poljoprivrednih gospodarstava (78,18% kućanstava posjeduje poljoprivredno gospodarstvo).

Poljoprivredne parcele nalaze se u nizinama i na padinama brjegov, dok se vinogradi i površine zasađene voćem i povrćem nalaze na padinama brjegov. Od ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta najviše je kućanstava koja koriste zemljište kao oranice a zatim kao vinograde i voćnjake. Od uzgoja stoke najviše su zastupljena kućanstva koja se bave uzgojem svinja, njih 281, a zatim uzgojem goveda njih 178. Obilježja kakvoće tla te usitnjenost poljoprivrednog zemljišta povoljni su za vinogradarstvo, voćarstvo i proizvodnju hrane u malim količinama.

Od značaja bi bilo razviti i proizvodno – poslovne djelatnosti, jer bi to omogućilo zapošljavanje ljudi i razvoj ovog područja. Sama poljoprivreda se nije pokazala dovoljna da generira dovoljne prihode i bude sama za sebe učinkovita. Naročito bi trebalo razvijati preradu poljoprivrednih proizvoda od voća i povrća (kao npr. konzerviranje, sušenje, pravljenje džemova i marmelada, mariniranih maslina u staklenkama, mariniranog crvenog luka, krastavca, rajčice i sl.).

Uzimajući u obzir gore rečeno možemo zaključiti da se poljoprivredna proizvodnja i prerađivačka industrija trebaju povezati na način da se usklade i nadopunjuju, da zajedno čine gotov proizvod koji će plasirati na tržište što će u konačnici rezultirati većom zaradom.

Općina Desinić kako bi potakla razvoj poljoprivredne djelatnosti svoga područja iz proračuna za to izdvaja određena novčana sredstva. Tako je u 2016. godini donijela „Program potpore poljoprivrednicima područja Općine Desinić za 2016. godinu. Radi se o potporama male vrijednosti i to za sufinanciranje troškova umjetnog osjemenjavanja plotkinja goveda i sufinanciranje nabave voćnih sadnica i loznih cjepova.

Tablica 40. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu, površini ukupno raspoloživoga zemljišta, korištenoga poljoprivrednog zemljišta, ostalog zemljišta i broja parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Broj kućanstava	Ukupno raspoloživa površina zemljišta, ha (3+7)	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha				Ostalo zemljište, ha	Broj parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta
			ukupno korišteno (4+5-6)	u vlasništvu	uzeto u zakup	dano u zakup		
			1	2	3	4		
KZŽ	27.657	44.350,35	27.618,84	26.992,13	1.519,45	892,74	16.731,51	145.295
Općina Desinić	688	1.683,94	1.069,81	1.023,18	82,69	36,06	614,13	2.958

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/h01_01_01_zup.html#T13

Tablica 41. Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha												
	ukupno (2+3+4+5+6+8+10)	oranice i vrtovi	povrtnjaci (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	livade	pašnjaci	voćnjaci		vinogradi		rasadnici i košaračka vrba i dr.	Ostalo zemljište, ha		
						ukupno	od toga: plantažni	ukupno	od toga: plantažni		ukupno	od toga: neobrađeno poljoprivredno zemljište	od toga: šumsko zemljište
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
KZŽ	27.618,84	14.147,13	129,62	9.758,73	532,17	966,35	46,22	2.080,65	121,18	4,19	16.731,51	3.488,39	10.383,69
Općina Desinić	1.069,81	457,43	2,10	491,90	37,08	14,49	0,58	66,69	0,07	0,12	614,13	167,92	359,69

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/h01_01_02_zup.html#T13

Poljoprivredna kućanstva Krapinsko-zagorske županije ukupno raspolažu sa 44.350,35 ha zemljišta, od čega stvarno koriste 27.618,84ha, a u vlasništvu imaju 26.992,13 ha korištenog poljoprivrednog zemljišta.

Na temelju Popisa poljoprivrede 2003. godine, ukupno raspoloživa površina zemljišta Općine Desinić iznosi 1.683,94 ha, tj. 3,80% od ukupno raspoložive površine zemljišta cijele Krapinsko-zagorske županije, dok ukupno korišteno poljoprivredno zemljište Općine Desinić iznosi 1.069,81 ha, tj. 3,87% od ukupno obradivog poljoprivrednog zemljišta cijele Krapinsko-zagorske županije. Udio obradivog poljoprivrednog zemljišta od ukupne raspoložive površine zemljišta Općine čini 63,53%.

Najviše zemljišta nalazi se pod livadama, čak 45,98%, a zatim slijede površine pod oranicama i vrtovima (42,76%), potom vinogradi (6,23%), pašnjaci (3,47%), te voćnjaci s postotnim udjelom od 1,35%. 167,92 ha na području Općine je neobrađeno, što čini udio od 15,69% od ukupno raspoložive površine zemljišta na području Općine, te bi i navedeno zemljište trebalo staviti u funkciju. Šumskog zemljišta na području Općine ima relativno puno, 359,69 ha, odnosno 33,62% od ukupno raspoložive površine zemljišta Općine.

Iduća tablica prikazuje podatke o prosječnoj količini zemljišta kojim se koristi poljoprivredno kućanstvo, kao i prosječnoj veličini parcele u Krapinsko-zagorskoj županiji i Općini Desinić, a koji ukazuju na usitnjenost i fragmentiranost poljoprivrednih površina u Županiji, a osobito na području Općine.

Tablica 42. Prosječna količina i broj parcela zemljišta po kućanstvu te prosječna veličina parcele u Krapinsko-zagorskoj županiji i Općini Desinić

	Ha korištenog poljoprivrednog zemljišta po poljoprivrednom kućanstvu	Prosječan broj parcela po poljoprivrednom kućanstvu	Prosječna veličina parcele
KZŽ	1,00	5,25	0,19
Općina Desinić	1,55	4,30	0,36

Izvor: http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Agriculture2003/htm/h01_01_01_zup.html#T13

STOČARSTVO I VOĆARSTVO

Stočarstvo je, kao i poljodjelstvo, starodrevna djelatnost pućanstva ovoga kraja. Prema zadnjem Popisu, u Općini od sve vrste stoke najbrojnija je perad sa 17.779 grla peradi (prema Popisu poljoprivrede 2003.). Svinja je manje brojno sa 1.505, a zatim grla goveda sa 1.146. U Krapinsko-zagorskoj županiji također je najbrojnija perad sa 705.751 grla, svinja sa 60.356, te kunići sa 23.135 grla.

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine Državnog zavoda za statistiku, broj grla stoke na području Općine Desinić je prikazan u sljedećoj tablici, a najbrojnija su grla peradi, svinja i goveda.

Tablica 43. Stanje grla stoke na području Općine Desinić

Grlo	Općina Desinić	KZŽ
goveda	1.146	20.438
svinje	1.505	60.356
ovce	91	1.628
koze	174	4.331
konji	11	615
magarci, mazge i mule	7	66
kunići	617	23.135
perad	17.779	705.751
pčelinje zajednice - košnice	82	5.345

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Tablica 44. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju peradi

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Broj kućanstava					
	prema broju peradi (više od 1 mjeseca starosti)					
	ukupno	do 10	11-20	21-50	51-100	više od 100
	1	2	3	4	5	6
KZŽ	24.131	5.573	7.902	8.541	1.971	144
Općina Desinić	619	112	171	262	71	3

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Tablica 45. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupnom broju svinja

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Broj kućanstava									
	ukupno	s 1 svinjom	2	3	4	5	6-10	11-20	21-50	više od 50 svinja
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
KZŽ	17.652	2.409	6.997	3.703	2.130	824	959	501	97	32
Općina Desinić	462	70	181	91	50	26	28	14	2	-

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Iz prethodno navedenih tablica vidljivo je da na području Općine Desinić najviše kućanstava ima 21-50 peradi (ukupno 262 kućanstva), ali ima i dosta kućanstava, odnosno njih 171, koji imaju 11-20. Ukupno 181 kućanstavo ima 2 svinje, kućanstva s tri svinje ima ukupno 91 kućanstvo, dok 2 kućanstava ima 21 do 50 svinja.

Stočarstvo, isto kao i poljoprivreda, je jako bitna grana, ali je i dalje nekomercijalizirana i nema je u dovoljnom obujmu (nije masovna) za gospodarsku proizvodnju, nego se više bazira na osobnu upotrebu i jedan mali dio završava na lokalnom tržištu.

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine Državnog zavoda za statistiku, broj stabala voćaka na području Općine Desinić je prikazan u sljedećoj tablici.

Tablica 46. Stanje voćaka na području Općine Desinić

Voćnjak	Ukupan broj stabala voćaka; Općina Desinić		Krapinsko-zagorska županija
	Ukupan broj stabala	Od toga: broj stabala na plantaži	
šljive	3.042	-	111.851
jabuke	4.588	500	196.652
kruške	632	-	52.919
trešnje	298	-	20.811
višnje	192	-	12.790
breskve i nektarine	401	-	19.468
marelice	92	-	8.907
smokve	5	-	687
citrusi	5	-	220
orasi	1.151	-	60.566
bademi	-	-	54
lješnjaci	88	-	6.966
masline	-	-	407
vinograd – broj trsova	266	-	2.080,65

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Na području Općine Desinić, u uzgoju voća najviše su zastupljene jabuke, a zatim šljive, orasi, kruške, breskve i nektarine.

Tablica 47. Broj poljoprivrednih kućanstava prema vrstama voćnih stabala

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Broj kućanstava												
	sa šljivama	s jabukama	s kruškama	s trešnjama	s višnjama	s breskvama i nektarinama	s marelicama	sa smokvama	s orasima (mandarinke i ostalo južno	s orasima	s bademima	s lješnjacima	s maslinama
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
KZŽ	15.510	21.835	15.170	11.484	6.577	7.129	5.079	443	82	15.550	19	1.609	10
Općina Desinić	327	528	245	190	86	148	64	5	3	366	-	32	-

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Na području Općine Desinić najveći je broj poljoprivrednih kućanstava koja uzgajaju stabla jabuka te je manji broj kućanstava koja uzgajaju stabla s orasima.

Prema obrađenim podacima DZS, u sljedećoj tablici prikazan je i broj kućanstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002. godini. U navedenom popisnom periodu od ukupnog broja poljoprivrednih kućanstava Općine, 294 kućanstva ostvarila su profit prodajom određenih pojedinačnih poljoprivrednih kultura, što čini 42,73% od ukupnog broja poljoprivrednih kućanstava (688 registrirana kućanstva).

Ovaj segment razvoja trebao bi se i dodatno povećati kroz strategiju razvoja na lokalnom nivou u suradnji s višim institucijama na državnoj razini te bi trebalo razraditi program jačanja razvoja lokalnog stanovništva kako bi se stvorila pozitivna klima u razvoju oblasti zasebnih poljoprivrednih kultura. Također, s ciljem postizanja boljih rezultata i veće konkurentnosti, bilo bi potrebno razmotriti interesna udruživanja poljoprivrednika po uzoru na slična udruženja u razvijenim zemljama.

Tablica 48. Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje u Općini Desinić

Žitarica	5
Industrijsko, aromatsko i ljekovito bilje	8
Krmno bilje	4
Povrće	8
Cvijeće i ukrasno bilje	4
Voće i grožđe	23
Vino i rakija, te maslinovo ulje i ostale prerađevine	13
Goveda i kravlje mlijeko	201
Svinje	30
Ovce i koze te ovčje i kozje mlijeko	11
Perad i jaja	7
Dopunske djelatnosti i ostalo	10
UKUPNO	294

Izvor: www.dzs.hr, POPIS POLJOPRIVREDE 2003.

Male posjede, koliko je to moguće, potrebno je okrupniti kako bi se dobile veće površine prikladnije za obradu. Okrupnjavanjem poljoprivrednih parcela stječe se mogućnost postavljanja sustava navodnjavanja bez kojeg sad i u budućnosti nema dobre proizvodnje niti kvalitetne robe.

Osim usitnjene strukture poljoprivrednih površina, neki od ostalih problematičnih područja u sektoru poljoprivrede jesu slijedeći: zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura, neiskorištenost poljoprivrednih površina, nesređeni imovinsko – pravni odnosi, neorganiziranost i nekonkurentnost, depopulacija ruralnih područja, katastarska pitanja i dr.

Na području Općine ima potencijala i mogućnosti razvoja turizma u okviru seoskih gospodarstava, koja bi se kroz svoju osnovnu djelatnost - poljoprivredu, dopunski uključila u različite oblike pružanja usluga turistima (smještaj u okviru seoskog gospodarstva, plasiranje vlastitih poljoprivrednih proizvoda, hrane i napitaka, poticanje razvitka ekološki proizvedene hrane za potrebe turizma, sudjelovanje u aktivnostima i radovima na seoskim gospodarstvu, očuvanje i njegovanje tradicijskih seoskih običaja, obnova i razvoj starih zanata i izrada autohtonih predmeta i suvenira, organiziranje rekreacije i izleta u okviru seoskog gospodarstva i sl.). Kroz navedene oblike aktiviranja seoskih gospodarstava, te njihovog uključivanja u obiteljska turistička gospodarstva, omogućilo bi se očuvanje i revitalizacija seoskih gospodarstava, kao i ukupnog prostora Općine.

4.5.9. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 49. Razvojni problemi i potrebe poljoprivredne djelatnosti područja Općine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
Poljoprivreda	
- Poljoprivredna proizvodnja je uglavnom individualna - Nedovoljna primjena stručnih znanja i tehnologija u poljoprivredi - Usitnjenost i rascjepkanost posjeda - Nedostatak prepoznatljivih proizvoda - Nepovezanost poljoprivredne i prerađivačke industrije - Neobrađene poljoprivredne površine - Ne dovoljna orijentiranost poljoprivrednika tržištu - Zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura - Neorganiziranost i nekonkurentnost - Neriješenost imovinsko-pravnih odnosa i katastarskih pitanja - Nedovoljno poticajnih mjera za razvoj poljoprivredne proizvodnje - Depopulacija stanovništva - Ne prepoznavanje važnosti udruživanja manjih poljoprivrednih proizvođača	- o Povećati razinu primjene najnovijih tehnologija - o Poticanje mladih na bavljenje poljoprivredom - o Unaprijediti programe ulaganja u razvoj poljoprivrede - o Poticati primjenu novih organizacijskih oblika u proizvodnji putem udruživanja (moderne zadruge i klasteri) - o Poticajnim mjerama u poljoprivredi poticati kvalitetniju iskorištenost poljoprivrednog zemljišta - o Površine koje se ne obrađuju staviti u funkciju - o Uspostaviti i provoditi integriran pristup rješavanja imovinsko pravnih odnosa poljoprivrednog zemljišta - o Intenzivirati razvoj vinogradarstva i voćarstva te poticati razvoj stočarstva - o Okrupnjavanje poljoprivrednih parcela - o Poticati stvaranje vlastitih „brendova“ proizvoda – stvaranje veće prepoznatljivosti na tržištu - o Poticati izgradnju proizvodno – poslovnih kapaciteta - o Revitalizirati poljoprivredna gospodarstva u smislu razvoja proizvodne djelatnosti kroz razvoj turističke djelatnosti - o Razvoj seoskog turizma kroz obiteljska turistička gospodarstva

Izvor: Općina Desinić

4.6. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Jedna od temeljnih funkcija JL(R)S, pa tako i Općine Desinić jeste zadovoljavanje javnih potreba u društvenim djelatnostima. Za izvršenje ove obveze u proračunu Općine se osiguravaju potrebna financijska sredstva, a temeljem programa javnih potreba koji se utvrđuju svake godine.

Pregledom postojeće mreže društvenih djelatnosti na području Krapinsko-zagorske županije, pa tako i same Općine Desinić, može se zaključiti da je u nekim segmentima ona dovoljno disperzirana u prostoru, no međutim mrežu pojedinih usluga je potrebno proširiti po cijeloj Županiji. Prednost svakako trebaju imati zdravstvene usluge i obrazovanje.

4.6.1. Obrazovna infrastruktura

Sustav obrazovanja ima veliku važnost ako se uzmu u obzir potrebe stanovništva i gospodarstva. Razvoj ljudskih potencijala, kako na području Županije, pa tako i Općine, od presudne je važnosti po pitanju zaposlenosti, usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada te smanjenja nejednakosti gdje je obrazovanje ključni faktor.

Tablica 50. Obrazovna infrastruktura na području Općine Desinić

Predškolsko obrazovanje
1. DV „Tratinčica“
Osnovnoškolsko obrazovanje
1. Osnovna škola Đure Prejca Desinić Matična škola u naselju Desinić Područna škola Velika Horvatska Područna škola Vinagora
Srednjoškolsko i više/visoko obrazovanje
Ustanove srednjoškolskog i višeg/visokog obrazovanja ne postoje na području Općine Desinić pa osobe srednjoškolsko obrazovanje, kao i ako se odluče za dodatno više ili visoko obrazovanja stječu u mjestima van Općine, drugim većim županijskim središtima ili pak izvan same Županije.

Izvor: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

4.6.2. Zdravstvo i socijalna skrb

„Na osnovi odredaba članka 24. Zakona o zdravstvenoj zaštiti zdravstvena djelatnost obavlja se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda. Zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja na primarnoj razini osigurane osobe Zavoda ostvaruju na osnovi slobodnog izbora doktora medicine i doktora stomatologije, u pravilu, prema mjestu stanovanja, a prema odredbama općih akata Zavoda. Zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja na sekundarnoj i tercijarnoj razini osigurane osobe Zavoda ostvaruju osnovom uputnice izabranog ugovornog doktora primarne zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštita iz

obveznog zdravstvenog osiguranja na razini zdravstvenih zavoda provodi se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, te putem posebnih programa.

Zdravstvena zaštita na primarnoj razini pruža se kroz djelatnosti:

- opću/obiteljsku medicinu
- zdravstvenu zaštitu predškolske djece
- zdravstvenu zaštitu žena
- patronažnu zdravstvenu zaštitu
- zdravstvenu njegu u kući bolesnika
- stomatološku zdravstvenu zaštitu (polivalentnu)
- higijensko-epidemiološku zdravstvenu zaštitu
- preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata
- laboratorijsku dijagnostiku
- ljekarništvo
- hitnu medicinsku pomoć.

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko - konzilijarnu zdravstvenu zaštitu i bolničku zdravstvenu zaštitu. **Zdravstvena djelatnost na tercijarnoj razini** obuhvaća obavljanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko – konzilijarnih i bolničkih djelatnosti.¹⁰

S obzirom na navedeno utvrđuje se potreban broj zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih radnika s kojima Zavod sklapa ugovor o provođenju primarne zdravstvene djelatnosti, što je prikazano u sljedećim tablicama, a za područje Krapinsko-zagorske županije i Općine Desinić.

Tablica 51. Mreža potrebnih timova na razini primarne zdravstvene djelatnosti na području Općine Desinić (na dan 29.02.2015.)

	Potreban broj timova opće/obiteljske medicine	Potreban broj pedijatrijskih timova	Potreban broj timova dentalne medicine	Potreban broj ginekoloških timova	Potreban broj medicinskih sestara u djelatnosti zdravstvene njege u kući bolesnika
Područje Doma zdravlja	Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije				
Općina Desinić	2	0	1	-	1

Izvor: <http://www.hlk.hr/ObjavljenaNovaMreza>; <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

Na području Općine Desinić djeluje ispostava Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije (Ambulanta Desinić), u kojoj stanovnici s područja Općine mogu ostvariti

¹⁰ <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/zdravstvena-zastita-pokrivena-obveznim-zdravstvenim-osiguranjem/ugovoreni-sadrzaji-zdravstvene-zastite-u-rh/>

primarnu zdravstvenu zaštitu. Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije ima sjedište u Krapini (Mirka Crkvenca 1), te u svom sastavu ima šest radnih jedinica (Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Pregrada, Zabok i Zlatar) radi bržeg, kvalitetnijeg i lakšeg rada. U sklopu Ambulante u Desiniću nalaze se ordinacije opće/obiteljske i dentalne medicine. Na području Općine uspostavljena je i djelatnost zdravstvene njege u kući bolesnika.

Ambulanta u Desiniću trenutno zadovoljava u potpunosti sve osnovne medicinske potrebe stanovnika Općine, a zaključeno usporedbom utvrđenih potrebnih i postojećih zdravstvenih ustanova i radnika.

Unutar područja Općine Desinić ne postoji niti jedan KBC, BC ili specijalistička bolnica.

Na području Krapinsko-zagorske županije nalazi se ukupno 17 domova za starije i nemoćne osobe, od kojih su 4 privatna obiteljska doma za starije i nemoćne, te 2 državna doma. Na području Općine Desinić nalazi se jedan dom za starije i nemoćne, te jedan dom za psihičke bolesne.

Programom socijalne skrbi Općine Desinić nastoji se osigurati pomoć za podmirivanje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama koje one same, a niti uz pomoć članova obitelji ne mogu osigurati, bilo zbog osobnih, gospodarskih, socijalnih, zdravstvenih ili nekih drugih nepovoljnih životnih okolnosti. Na području Općine utvrđuju se i osiguravaju sljedeći oblici pomoći i programi:

1. „pravo na pomoć podmirjenja troškova stanovanja (voda, plin, električna energija, grijev),
2. jednokratna pomoć u novčanoj naravi,
3. pomoć u novcu ili naravi/paketi/prigodom blagdana Božića i Uskrsa,
4. sufinanciranje rada Crvenog križa,
5. pripomoć učenicima srednjih škola i studentima,
6. program pomoć u kući starijim osobama,
7. sufinanciranje obiteljskog centra,
8. besplatna prehrana učenika.“¹¹

---

¹¹ Program socijalnih potreba Općine Desinić za 2015. godinu

4.6.3. Kultura i šport

Programom javnih potreba u kulturi obuhvaćaju se svi oblici, načini poticanja i promicanja kulture i kulturnih djelatnosti, opseg, kvaliteta i način zadovoljenja javnih potreba u kulturi na području Općine Desinić, kao i obim i dinamika sufinanciranja istih. Javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju u proračunu Općine Desinić, potiču se, promiču i zadovoljavaju podržavanjem pojedinačnih akcija i manifestacija u kulturi koje pridonose razvitku, obogaćivanju i promicanje u kulturnog života i vjerskih sadržaja. U oblasti kulture treba omogućiti izravno učešće stanovništva u suvremenim umjetničkim kulturnim zbivanjima. Povećanjem kulturološke ponude na području Općine Desinić pridonosi se i povećanju kvalitete življenja stanovništva.

Tablica 52. Popis kulturoloških udruga na području Općine Desinić

R.b.	Naziv udruge
1.	UDRUGA ZA IZUČAVANJE I PROMOVIRANJE NARODNIH OBIČAJA I GLAZBE HRVATSKOG ZAGORJA - "HIT-SCENA"
2.	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO HORVATSKA VELIKA HORVATSKA
3.	KUBURAŠKO DRUŠTVO "DESINIČKA KUBURA"
4.	DESINIČKE MAŽORETKINJE DESINIĆ
5.	DRUŠTVO VELIKI TABOR - udruga za promicanje, kulturno-povijesnog naslijeđa i očuvanje povijesne baštine dvora Veliki Tabor i kulturni menadžment
6.	LIMENA GLAZBA "KARLO LUGARIĆ" DESINIĆ
7.	PLESNA DRUŽBA VERONIKE DESINIČKE

Izvor: Registar udruga u RH

Programom javnih potreba u sportu Općine Desinić utvrđuju se aktivnosti, poslovi i djelatnost od značaja za Općinu, a odnose se na:

- poticanje i promicanje športa,
- trening, organiziranje i provođenje sustava natjecanja ekipa mladih sportaša,
- stručni rad u športu,
- osiguranje prostornih uvjeta za rad športskih organizacija,
- zdravstvena zaštita sportaša,
- športsko - rekreacijske aktivnosti mještana,
- sufinanciranje športskih natjecanja i manifestacija.

Tablica 53. Popis sportskih udruga i klubova na području Općine Desinić

R.b.	Naziv udruge
1.	HOKEJ KLUB DESINIĆ
2.	SPORTSKI CENTAR "BOŽIDAR BRUMEN" NEBOJSE-DESINIĆ
3.	NOGOMETNI KLUB "DESINIĆ" DESINIĆ

Izvor: Registar udruga u RH

4.6.4. Udruge na području Općine

Zajedničko svim udrugama na području Općine da su često suočene s nedovoljnim brojem stručno osposobljenih osoba za rad na specifičnom području djelovanja udruge. To je posebno važno zbog jasnoće programa i aktivnosti pojedinih udruga i česte potrebe prijave projekata mogućim izvorima financiranja (općinski proračun, proračun županije, resorna ministarstva, fondacije, fondovi EU i sl.). Većina lokalnih udruga se stoga rijetko obraća izvorima van Općine i oslanja se na sredstva proračuna Općine Desinić. Financiranje za rad lokalnih udruga vrlo je jasno i transparentno. Natječaji i dodjela sredstava za provođenje programa i projekata udruga jasno su određeni Javnim potrebama koje donosi Općinsko vijeće uz donošenje proračuna.

Na području Općine Desinić aktivno je svega 14 udruga, a najviše u naselju Desinić. Prema glavnoj grupi djelatnosti najviše je aktivno kulturnih udruga, njih 7 ili 46,67% od ukupnog broja aktivnih udruga na području Općine, a potom sportskih udruga. Broj udruga prema glavnoj grupi djelatnosti i prema pojedinom naselju Općine je naveden u sljedećoj tablici. U naseljima Općine koja nisu nabrojena, nije registrirana niti jedna aktivna udruga.

Tablica 54. Broj aktivnih udruga prema glavnoj grupi djelatnosti i prema naselju

NASELJE OPĆINE	Desinić	Dubravica Desinićka	Hum Košnički	Ivanić Desnički	Turnišće Desinićko	Velika Horvatska
Gospodarske udruge	1	-	-	-	1	-
Kulturne udruge	5	-	1	1		-
Udruge za okupljanje i zaštitu mladeži i obitelji	-	-	-	-	-	-
Socijalne udruge	-	-	-	-	-	-
Tehničke udruge	-	-	-	-	-	-
Zdravstvene udruge	-	-	-	-	-	-
Sportske udruge	2	-	-	-	-	1
Zaštita i spašavanje i tehnička vatrogasna djelatnost	1	-	-	-	-	-
Udruge iz prosvjetne djelatnosti	-	-	-	-	-	-
Udruge iz ostalih djelatnosti	-	1	-	-	-	-
UKUPNO	9	1	1	1	1	1

Izvor: Registar udruga u RH

Tablica 55. Popis ostalih udruga na području Općine Desinić

R.b.	Naziv udruge
1.	UDRUGA VINOGRADARA I PODRUMARA „DESINIČKI BARILČEK“
2.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO DESINIĆ
3.	LOVAČKO DRUŠTVO „ŠLJUKA“

Izvor: Registar udruga u RH

4.6.5. Razvojni problemi i potrebe

Tablica 56. Razvojni problemi i potrebe društvene infrastrukture područja Općine

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
Društvena infrastruktura prostora	
- Nedovoljno razvijena obrazovna, društvena i socijalna infrastruktura na području Općine - Nedostatak inicijative udruga za potražnju drugih izvora financiranja – osim lokalnog proračuna - Nedovoljno domova za starije i nemoćne - Ne prepoznatljivost kulturne ponude - Slabo praćenje rada udruga i kontrole dodijeljenih sredstava - Nepostojanje vizije razvoja sporta - Nedovoljan broj stručno osposobljenih osoba za rad na specifičnim područjima djelovanja udruga	○ Provoditi aktivnosti koje se bave razvojem ljudskih potencijala, unapređenjem svih oblika obrazovanja, kulture, zdravstvene i socijalne sigurnosti ○ Obnova infrastrukture i prostorne opremljenosti osnovnih škola i vrtića ○ Poticati aktivnosti podizanja prepoznatljivosti kulturne ponude Općine ○ Uspostaviti mehanizme praćenja rada udruga i kontrole trošenja dodijeljenih sredstava ○ Izraditi srednjoročni plan razvoja sporta ○ Unapređenje uvjeta za odvijanje kvalitetnijeg osnovnoškolskog obrazovanja na području Općine ○ Izgradnja športske infrastrukture – igrališta i dvorana – omogućavanje provedbe sportskih i rekreacijskih aktivnosti građana ○ Izgradnja domova za stare i nemoćne ○ Izgradnja novih i poboljšanje postojećih društvenih domova

Izvor: Općina Desinić

4.6.6. Izvori financiranja

Nakon ulaska Hrvatske u punopravno članstvo EU, postali su dostupni strukturni i investicijski instrumenti kohezijske politike EU: Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond i Kohezijski fond te instrumenti zajedničke poljoprivredne politike EU: Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo. Ovi fondovi imaju snažan utjecaj na razvoj pojedinog sektora kroz razne potpore iz IPA programa.

Današnji globalni procesi i stalne promjene koje ti procesi donose govore kako je jedini pravi put razvoja i unaprjeđenja u budućnosti, upravo nužnost apliciranja na spomenute fondove Europske unije.

Dakle, kao mogući izvori financiranja razvojnih projekata i programa Općine Desinić, mogu se predvidjeti:

- sredstva proračuna Županije i jedinica lokalne samouprave
- sredstva državnog proračuna, odnosno resornih ministarstava i fondova, sredstva javnih poduzeća
- sredstva dostupna temeljem fondova EU - strukturni, kohezijski i poljoprivredni fondovi,
- sredstva na temelju bilateralne, multilateralne i regionalne suradnje,
- sredstva domaćih i međunarodnih financijskih institucija – domaće financijske institucije, Hrvatska banke za obnovu i razvoj, Svjetska banke, Europska banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka,
- sredstva iz privatnih izvora
- sredstva investitora: trgovačka društva, razne ustanove, udruge, pojedinci itd.

4.7. ALATI ANALIZE STANJA/OKRUŽENJA

4.7.1. SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
Prostorna obilježja	
– Bogatstvo prirodnih resursa – Pogodni klimatski uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju – Rodne poljoprivredne površine – Šumske površine	– Nedovoljno iskorištene prirodne i klimatske prednosti područja – Osim središnjeg ruralnog naselja, ostala naselja bez značajnijih gospodarskih i društvenih sadržaja – Prostorni smještaj Općine Desinić je na nepovoljnoj prometnoj poziciji – izvan glavnih razvojnih pravaca države – Vrlo niska gustoća naseljenosti Općine – Kontinuirana depopulacija stanovništva – iseljavanje stanovništva u atraktivnija područja
Ljudski resursi (stanovništvo i demografija)	
– Radno aktivno stanovništvo – 64,98% od ukupnog broja stanovnika – 85,2% stanovnika ima neki stupanj obrazovanja, iako većina srednje obrazovanje – čak 51,5% – Uljudno i pristupačno stanovništvo – Pad stope nezaposlenosti u odnosu na 2014. godinu	– Depopulacija stanovništva – između Popisa 2001. i 2011.godine smanjen broj stanovnika za čak 15,67% – Negativan prirodni prirast stanovništva – Proces starenja stanovništva – prosječna starost 45,3 godine – Nepovoljna dobna struktura stanovništva – Niži stupanj obrazovanja stanovništva – čak 52% stanovništva završilo samo osnovnu školu ili je uopće nije završilo (nepotpuno osnovno obrazovanje) – Svega 9,9% stanovnika visoko obrazovano – Prevladavaju samačka kućanstva s udjelom od 26,7% u ukupnom broju kućanstava – Pad broja kućanstava od 12,9% između Popisa 2001. i 2011.godine – Stopa nezaposlenosti 6,14% – Nedostatak projekata poticanja zapošljavanja mladih ljudi na području Općine – Učestale migracije – prostorna pokretljivost zbog posla i školovanja
Prirodna i kulturno – povijesna baština	
– Bogatstvo prirodnih i kulturnih vrijednosti – Lokalno stanovništvo – poznavatelji kulturno-povijesne i tradicijske baštine – Postojanje graditeljske baštine	– Nedovoljna provedba mjera zaštite okoliša – Nedovoljna uključenost kulturno-povijesne baštine u turističku ponudu – Manjak financijskih sredstava za ulaganja u obnovu, zaštitu i sprječavanje propadanja spomenika kulture

Infrastrukturalna opremljenost	
- Relativno dobar stupanj razvijenosti telekomunikacijske i elektroopskrbe mreže - Općina je opskrbljena plinom - Odvozom komunalnog otpada obuhvaćeno 97% stanovnika Općine - Prisutno odvojeno sakupljanje otpada – na području Općine postavljeni zeleni otoci za odvojeno zbrinjavanje papira, plastike, stakla, tekstila, kartona, metala, žarulja, baterija te elektroničkih aparata - Na području Općine sanirana sva divlja odlagališta otpadom	- Prometna izoliranost cijele Županije u odnosu na ostale dijelove RH - Nedovoljna kvaliteta prometne infrastrukture i povezanosti utječe na demografski, gospodarski i cjelokupni društveni razvoj Općine - Nezadovoljavajuća kvaliteta cesta - Vodoopskrbnom mrežom nisu obuhvaćeni svi dijelovi Općine - Ne postojanje sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda - Odvodnja otpadnih voda se vrši otvorenim kanalima i grabama i upuštanjem u vodotokove što je veliki čimbenik zagađenja okoliša - Nedovoljan broj postavljenih zelenih otoka na području Općine - Nedovoljno razvijena svijest stanovništva o važnosti sortiranja otpada
Gospodarstvo	
- Geografski preduvjeti za daljnji razvoj poljoprivredne proizvodnje koja je glavna grana gospodarstva Općine - Kvalitetno, zdravo i nezagađeno poljoprivredno zemljište - Udio obradivog poljoprivrednog zemljišta u ukupnoj raspoloživoj površini zemljišta Općine čini 63,53% - U velikom dijelu Općine postoje dobri uvjeti za proizvodnju voća i povrća - Veliki potencijal za razvoj turizma - Gostoljubivost domicilnog stanovništva - TZ ulaže sve napore za postizanje prepoznatljivosti prostora Općine kao turističke destinacije	- Neaktivnost poduzetničkih zona na području Općine - Povećanje izvoza za 35% - U 2011. godini pokrivenost uvoza izvozom iznosio svega 5,7% - Nedostatak proizvodno – poslovnih kapaciteta - Nedovoljne poticajne mjere za razvoj gospodarstva - Biološki potencijal područja nije dovoljno iskorišten - Poljoprivredna proizvodnja je uglavnom individualna - Usitnjena struktura poljoprivrednih površina - Zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura - Pojava sve većeg broja neobrađenog i neiskorištenog zemljišta - Nesređeni imovinsko-pravni odnosi - Neorganiziranost i nekonkurentnost - Depopulacija ruralnih područja - Katastarska pitanja - Nedovoljna iskorištenost svih turističkih potencijala Općine - Nепреpoznatljivost Općine kao turističke destinacije - Slaba orijentiranost poljoprivrednih domaćinstava za turizam
Društvene djelatnosti	
- Sufinanciranje prijevoza - Postojeća infrastruktura zadovoljava potrebe osnovnoškolskog obrazovanja - Razvijenost civilnog društva – prisutnost kulturnih, športskih i drugih udruga - Postojeći kapaciteti unutar dijela organizacija civilnog društva: znanja, vještine, iskustvo, infrastruktura, informacije	- Nedovoljna opremljenost školstva - Nedovoljno razvijena športska i rekreativna infrastruktura na području Općine - Stalno opadanje broja učenika u obrazovnim ustanovama, uzrokovano negativnim demografskim trendovima - Nedovoljna financijska sredstva za financiranje rada udruga - Nedostatak inicijative udruga za potražnju drugih izvora financiranja – osim lokalnog proračuna

PRILIKE	PRIJETNJE
Prostorna obilježja	
- Korištenje poljoprivrednih resursa na način bezopasan za okoliš – održiva poljoprivreda - Provedba mjera s ciljem zaštite poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja – zabranom, ograničavanjem i sprječavanjem unošenja štetnih tvari, te poduzimanjem mjera za očuvanje i poboljšanje plodnosti tala - Rastući interes šire domaće i međunarodne javnosti o potrebi zaštite okoliša i očuvanja krajobraza - Fondovi za zaštitu okoliša i prirode kao izvori financiranja projekata	- Elementarne nepogode - Klimatske promjene - Zagađivanje prirodnih resursa - Opasnost od trajnog gubitka posebno kvalitetnijih tala uslijed neopravdane i neracionalne prenamjene - Trajni gubitak tala – prenamjena zemljišta za potrebe izvođenja infrastrukture, izgradnje dijelova naselja, prometnica itd. - Zagađivanje i devastiranje okoliša - Nediscipliniranost i neurednost stanovništva pri odlaganju otpada
Ljudski resursi (stanovništvo i demografija)	
- Fondovi i programi za razvoj ljudskih resursa i cjeloživotno obrazovanje - Mogućnost korištenja sredstava iz fondova EU (koji se tiču financiranja projekta u sektoru razvoja ljudskih potencijala i zapošljavanja) - Bolje korištenje drugih oblika zapošljavanja (nepotpuno radno vrijeme, privremeni i povremeni poslovi, sezonski poslovi) - Razvojem i jačanjem gospodarskih potencijala utjecati na smanjenje stope nezaposlenosti na području Općine - Provoditi mjere poticanja nataliteta - Stvarati kvalitetnu obrazovanu radnu snagu kroz provođenje kvalitetnog sustava stipendiranja	- Povećanje odljeva visokoobrazovanih ljudi sa područja Općine - Povećanje jaza neusklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada - Pomanjkanje novih tehnologija i nedostatak kadrova koji znaju raditi s novim tehnologijama - Socijalna isključenost ugroženih skupina društva - Deruralizacija i depopulacija, te migracija mladih i obrazovanih osoba odnosno smanjenje broja radno sposobnog stanovništva zbog sve manjeg broja novorođene djece i starenja stanovništva - Nedostatno ulaganje u razvoj kadrova
Prirodna i kulturno – povijesna baština	
- Rastući interes šire domaće i međunarodne javnosti o potrebi očuvanja krajobraza te valorizacije, očuvanja i održivog korištenja kulturno-povijesne i tradicijske baštine - Članstvo u EU otvara mogućnost korištenja fondova specijaliziranih za valorizaciju, očuvanje i održivo korištenje kulturno-povijesne baštine - Očuvanje i obnova estetske vrijednosti krajobraza - Kontinuirana provedba mjera zaštite prirodnih i kulturnih dobara - Razvoj ruralnog turizma kroz promociju kulturne baštine	- Neefikasno upravljanje kulturno-povijesnom i prirodnom baštinom - Prekomjerno i nekontrolirano korištenje i uništavanje prirodnih i kulturnih resursa - Pojava divljih odlagališta otpada

Infrastrukturalna opremljenost

– Jačanje kvalitete prometnog sustava i povezanosti kao osnove razvoja gospodarskog i drugog razvoja Općine – Fondovi za razvoj infrastrukture, zaštitu okoliša i prirode – Daljnja sanacija županijskih i lokalnih cesta, kao i nerazvrstanih cesta na području Općine – Poboljšanje jačine mobilnih mreža – unaprjeđenje informacijsko – telekomunikacijske tehnologije – Poboljšanje cjelokupnog elektroenergetskog sustava na području Općine – izgradnja novih transformatorskih stanica, obnova elektroenergetske mreže itd. – Obnova postojeće, te proširenje javne rasvjete – Daljnja izgradnja vodoopskrbne mreže – Izgradnja kanalizacijske infrastrukture i sustava odvodnje i pročišćavanja voda – Jačanje svijesti o važnosti obnovljivih izvora energije, te ulaganja u kapacitete za proizvodnju energije iz tih izvora – Postavljanje većeg broja zelenih otoka – Podizanje svijesti građana o važnosti odvojenog prikupljanja i sortiranja otpada – Porast interesa za ulaganje u obnovljive izvore energije	– Nesređeno i nejasno zakonodavstvo i preklapanje nadležnosti različitih institucija – Neriješeni imovinsko-pravni odnosi i zemljišne knjige – Disponiranje otpadnih voda-štetne tvari iz istih u znatnoj mjeri zagađuju okoliš pa predstavljaju stalnu prijetnju zdravlju stanovništva i uzrokuju sve veća onečišćenja površinskih i podzemnih voda – Pretjerano složena zakonska regulativa ulaganja u obnovljive izvore energije i predugi postupci dobivanja dozvola

Gospodarstvo

– Državni poticaji i porezne olakšice, te raspoloživi EU fondovi – Izgradnja proizvodno – poslovnih kapaciteta – ulaganja u razvoj prerađivačke industrije – Stavljanje poduzetničkih zona u funkciju – Rast potražnje za ekološkim proizvodima i proizvodima tradicijske baštine – Umrežavanja i povezivanja proizvođača – Poticanje okrupnjavanja zemljišta – Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta – povećanje efikasnosti i efektivnosti proizvodnje – Razvoj obiteljskih gospodarstava – Privlačenje investitora – Razvoj postojećih i osnivanje novih potpornih institucija za razvoj poduzetništva u županiji – Korištenje nacionalnih programa za poticanje poduzetništva – Povećanje dostupnosti financijskih instrumenata poduzetnicima – npr. unaprjeđenje postojećih i razvoj novih kreditnih linija, edukacija poduzetnika o mogućnostima, razvoj jamstvenih instrumenata itd. – Jačanje domaće proizvodnje i rast izvoza roba – Poticanje turističke djelatnosti – Komplementarni razvoj poljoprivrede i turizma – seoski, ekološki, izletnički, lovni turizam...	– Nemogućnost ostvarenja financijskih sredstava za pokretanje postupka stavljanja poduzetničkih zona u funkciju – Nesređeni katastar i zemljišne knjige – Gospodarska i društvena privlačnost drugih općina i gradova – Nedovoljno razvijeno poslovno okruženje i slaba investicijska klima – Neadekvatna struktura kadrova – Neadekvatna zakonska regulativa – Kriza i recesija u hrvatskom gospodarstvu – Slaba konkurentnost gospodarstva na nacionalnom nivou – Neregulirane gospodarske aktivnosti – siva ekonomija – Smanjenje prihoda iz proračuna – Spori gospodarski oporavak na globalnoj i nacionalnoj razini, a time i na lokalnoj razini – Nepovoljni uvjeti financiranja gospodarstva – Uvođenje daljnjih trošarina

Društvene djelatnosti	
- Poticanje kulturno – sportskog života mladih - Daljnji razvoj i usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama gospodarstva - Razvijanje zajedničkih projekata organizacija civilnog društva - Jačanje koordinacije udruga - Daljnji razvoj i unapređenje obrazovnog sustava - Stalan rad na edukaciji udruga o mogućnostima financiranja iz raznih fondova - Funkcionalno bogaćenje potrebnim javnim i društvenim sadržajima te infrastrukturno opremanje - Povezivanje kulture i turizma	- Slaba zainteresiranost građana u projektima od javnog interesa - Nedostatno financiranje društvenih djelatnosti - Financijska ovisnost o državnom proračunu - Nedovoljna uključenost civilnog sektora u razvojno planiranje

Izvor: Općina Desinić

4.7.2. PEST analiza

Kako bi se bolje definirale i razumjele brojčano ocijenjene vrijednosti iz PEST analize svakog područja, obrazložiti će se kratko kako slijedi: snaga okoline izražena je u brojčanim vrijednostima u granicama od 1-5 gdje je najmanji utjecaj izražen brojem 1, a najveći brojem 5. Ukoliko čimbenik djeluje kao prijetnja ima predznak minus (-), a ukoliko djeluje kao prilika ima predznak plus (+).

Značaj utjecaja okoline izražen je u brojčanim vrijednostima u granicama od 1 – 5. Ukupna ocjena pojedinih segmenata unutar navedenih okolina dobivena je umnoškom snaga i značaja utjecaja. Podsume su dobivene zbrojem ukupnih ocjena pojedinih čimbenika unutar određene okoline. Maksimalno pozitivni učinak segmenta okoline je +100, a maksimalno negativni učinak -100. Pozitivan predznak govori o poticajnim uvjetima okoline – što je veći rezultat govori se o većoj povoljnosti, dok negativan rezultat govori o destimulirajućem utjecaju okoline. Ocjenjivanje svakog segmenta okoline prikazani su u sljedećoj tablici.

Segment		Snaga	Značaj	Ukupna ocjena
		-5, -4, -3, -2, -1, +1, +2, +3, +4, +5	1, 2, 3, 4, 5	
Politički	Priključivanje EU	+4	5	+20
	Porezni sustav	-2	3	-6
	Efikasnost zakonodavstva	-2	4	-8
	Stabilnost političke situacije	-3	3	-9
Podsuma				-3
Ekonomski	Stopa nezaposlenosti	-4	4	-16
	Naklonost stranih investitora	+2	5	+10
	Utjecaj krize	-3	5	-15
	Visine kamatnih stopa	-2	3	-6
Podsuma				-27
Socijalni	Gostoljubivost	+5	5	+25
	Odljev „mozgova“	-4	4	-16
	Depopulacija stanovništva	-4	5	-20
	Inicijativa za vlastiti razvoj	+3	5	+15
Podsuma				+4
Tehnološki	Zainteresiranost stanovništva za primjenu informatičke tehnologije	+3	5	+15
	Razvijenost prometne infrastrukture i prometne povezanosti	-2	5	-10
	Izgradnja turističkih kapaciteta	-1	3	-3
	Dostupnost obrazovnih institucija	+2	5	+10
Podsuma				+12
Suma				-14

Ukupna ocjena je da je okolina destimulirajuća, a gledajući pojedine segmente uočavaju se pozitivni učinci kod socijalnog i tehnološkog segmenta okoline, a kod političkog i ekonomskog negativni učinci.

S obzirom da su tehnološki i socijalni segmenti okoline ocijenjeni kao stimulirajući, zaključci koji proizlaze jesu slijedeći:

- Potrebno je više projekata usmjeriti ka inovacijama, te novim tehnologijama, a sa svrhom modernizacije poljoprivredne proizvodnje kao glavne grane razvoja gospodarstva Općine, povećanja konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača, te sa svrhom izgradnje proizvodno – poslovnih kapaciteta kojima bi došla do izražaja i veća proizvodnja sekundarnih poljoprivrednih proizvoda
- S obzirom na prisutnost velikog broja starijeg stanovništva postojeća tehnologija koja se primjenjuje u poslovanju može se ocijeniti kao zastarjela, te je potrebno djelovati u smjeru provedbe edukativnih aktivnosti kako bi se podigla razina znanja o inovacijama, te kako bi se omogućio lakši pristup korištenja istih

- Prostor za napredak po pitanju uporabe novih tehnoloških saznanja i unapređenja poslovanja postoji jer postoji zainteresiranost stanovništva, a osobito mlađeg na kojemu se i treba temeljiti daljnji razvoj
- Ukupna ocjena po pitanju prometne infrastrukture na području Općine je nezadovoljavajuća, kao i prometna povezanost jer se nerazvrstane ceste (lokalne), ali i pojedine županijske ceste, ne odlikuju kvalitetom kojom bi trebale, te je stoga potrebno da Općina kontinuirano provodi projekte daljnjeg unapređenja prometne infrastrukture, što predstavlja stimulirajući segment jer će se osiguranjem kvalitetnijih prometnica i poboljšanjem prometne povezanosti podići razina gospodarskog razvoja
- Područje Općine je izrazito ruralnog tipa, no međutim postoje brojni potencijali čijim bi se stavljanjem u funkciju, te provedbom inovativnih projekata i marketinške propagande moglo utjecati na razvoj nove djelatnosti, a to je razvoj turizma na ovom području. Orijentacijom seoskih gospodarstava na pružanje i turističkih usluga mogao bi se razviti kvalitetan seoski turizam, kao i neki drugi vidovi turizma (ekološki, izletnički, lovni turizam). Jedan od koraka, može se reći i uvjeta za kvalitetan razvoj turističke djelatnosti jest povećanje turističkih smještajnih kapaciteta. Puno je dijelova naselja koji imaju već sad pokazati stranim gostima brojne kulturne, kulinarske i druge običaje koje gosti traže, no uz malo ulaganja navedeno je potrebno u potpunosti staviti u turističku funkciju.
- Općina Desinić iz godinu u godinu bilježi pad broja stanovnika, pa je potrebno razvijati i provoditi populacijske i natalitetne mjere. Prisutan je i problem iseljavanja mladih ljudi s područja Općine, te je stoga potrebno različitim aktivnostima djelovati u smjeru stvaranja uvjeta za opstanak mladih ljudi na području Općine i sprječavanje daljnjih emigracija. Potrebno je provoditi sve aktivnosti za poboljšanje demografske slike prostora i povećanje udjela aktivne populacije. Potrebno je omogućiti mladom i radno aktivnom stanovništvu visoku kvalitetu života, ne samo sadržajima i standardom života, već i programima stanogradnje i mjerama za jačanje prometne i komunalne infrastrukture. Za ostvarenje navedenog vezana je i provedba aktivnosti koje se bave razvojem ljudskih potencijala, unapređenjem svih oblika obrazovanja, kulture, zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti.

Znači, pozitivne ocjene, odnosno snage, dobivene su za socijalnu i tehnološku okolinu, dok su negativne ocjene odnosno prijetnje izražene za političku okolinu i ekonomsku okolinu, no međutim, po pitanju toga Općina Desinić nema previše mogućnosti kako bi utjecala na promjenu istog pa se prema tome kvalificiraju kao destimulirajući segmenti okoline Općine.

Ekonomska kriza i recesija koja je zahvatila Hrvatsku, pogodila je i ovo područje, a posebno male i srednje poduzetnike. Negativni ekonomski faktori do izražaja su došli kroz devastirano gospodarstvo i neefikasno provedenu tranziciju gospodarskih subjekata. Zadatak da se na ovom području osigura budući ekonomski rast zbog utjecaja krize sada je puno teži. U financijskom sustavu se osjeti krhka situacija koja usporava oporavak, a također zbog krize postoji rizik od gubitka investicijskih

planova, talenata i ideja. No, da bi se situacija poboljšala potrebno je ukazati na snage ovog područja. Uz povoljan okoliš i gostoljubivost domaćih ljudi ovo područje je idealno za daljnji ruralni razvoj, odnosno razvoj poduzetništva, ali i razvoj turističke djelatnosti.

Na području Općine stopa nezaposlenosti je cca 6,14%, prema podacima iz prosinca 2015. godine. Potrebno je pokušati što više utjecati na taj vid ekonomske okoline i to provođenjem mjera kojima bi se stvorila nova radna mjesta na području Općine, a kako bi se omogućilo ostvarenje egzistencijalnih potreba stanovnika te kako bi se spriječio „odljev“ mozgova, tj. kvalificirane i visokoobrazovane radne snage sa područja Općine.

Iz navedenih destimulirajućih segmenata okoline ipak se mogu izdvojiti područja koja imaju veliki pozitivan značaj i potencijal za razvoj Općine, a što se odnosi na članstvo Hrvatske u Europskoj Uniji i otvaranje novih tržišta i mogućnosti financiranja iz brojnih fondova EU. Isto tako, stvaranjem povoljnijih uvjeta za razvoj i financiranje poduzetništva, utjecalo bi se na povećanje zainteresiranosti stranih investitora, što isto tako predstavlja stimulirajući faktor razvoja gospodarstva Općine.

Za unapređenje održivog razvoja u prostoru Općine potrebno je sustavno provoditi mjere zaštite okoliša, prirode i kulturne baštine, korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, unapređenja prometne i komunalne infrastrukture i prometne pristupačnosti. Razvoj gospodarstva treba stimulirati kroz povećanje konkurentnosti, razvoj malog i srednjeg poduzetništva, razvoj ruralnog područja, poljoprivrede i pratećih gospodarskih grana. Daljnje mjere za unaprjeđenje gospodarstva su one koje se odnose na ukupni razvoj poduzetničke infrastrukture, promociju Općine, privlačenje domaćih i stranih investitora i olakšavanja financiranja kako javnih tako i privatnih razvojnih programa.

4.7.3. Analiza financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvještaja se temelji na podacima iz „Bilance stanja“ i „Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima“. Postupci analiza financijskih izvještaja utemeljeni su u raščlanjivanju i uspoređivanju. U kontekstu uspoređivanja razmatraju se komparativni financijski izvještaji koji služe za provedbu horizontalne analize. Za provedbu vertikalne analize služe strukturni financijski izvještaji i oni se promatraju u kontekstu raščlanjivanja.

Horizontalna analiza financijskih izvještaja prati promjene vrijednosti pozicija financijskih izvještaja tijekom više obračunskih razdoblja. Kroz horizontalnu analizu uočava se tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja. Ključna varijabla u horizontalnoj analizi prvenstveno je vrijeme, jer se usporedbom elemenata financijskih izvještaja, koji su iskazani u novčanim jedinicama, između dva ili više razdoblja donosi zaključak o kretanju pojave kroz promatrano razdoblje, pri čemu je moguće utvrditi problematična područja poslovanja.

Pokazatelj analize financijskih izvještaja predstavlja racionalni broj koji podrazumijeva stavljanje u odnos jedne ekonomske veličine s drugom ekonomskom veličinom. Pokazatelji analize financijskih izvještaja se računaju kako bi se stvorila informacijska podloga za donošenje poslovnih odluka, te je ovdje naveden pokazatelj ekonomičnosti poslovanja.

HORIZONTALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Izveštaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

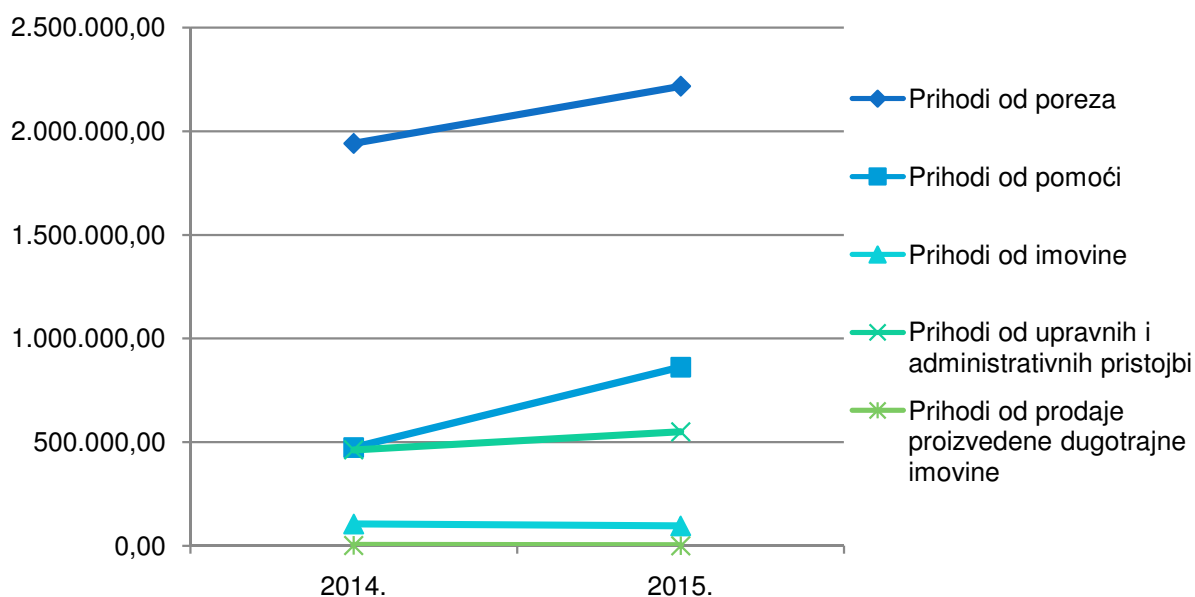
Tablica 57. Ostvareni prihodi/primici Općine Desinić za 2014. i 2015. godinu

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014. (kn)	Ostvareno za 2015. (kn)	Indeks
1.	Prihodi od poreza	1.942.108,00	2.217.176,00	114,2
2.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	474.118,00	861.699,00	181,7
3.	Prihodi od imovine	104.814,00	95.759,00	91,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi po posebnim propisima i naknada	462.873,00	549.685,00	118,8
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihoda od donacija	1.240,00	0,00	-
Ukupni prihodi poslovanja		2.985.213,00	3.724.319,00	124,8
1.	Prihodi od prodaje proizvoda neproizvedene dugotrajne imovine	0,00	0,00	-
2.	Prihodi od prodaje proizvoda proizvedene dugotrajne imovine	4.219,00	3.384,00	80,2
Ukupni prihodi od prodaje nefinancijske imovine		4.219,00	3.384,00	80,2
Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja		27.058,00	0,00	-
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI		3.016.490,00	3.727.703,00	123,6

Izvor: Izvješće o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015. godinu

Prihodi/primici u 2015. godini su ostvareni u iznosu od 3.727.703,00 kn, što je za 711.213,00 kn ili 23,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno, najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 2.217.176,00 kn ili 59,5%, pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 861.699,00 kn ili 23,1%, te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama u iznosu od 549.685,00 kn ili 14,7% od ukupnih prihoda/primitaka.

Grafikon 13. Kretanje glavnih izvora prihoda/primitaka u proračunu Općine Desinić 2014. i 2015. godine, u kunama

Izvor: Izvješće o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015.godinu

Tablica 58. Ostvareni rashodi/izdaci Općine Desinić za 2014. i 2015. godinu

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2014. (kn)	Ostvareno za 2015. (kn)	Indeks
1.	Rashodi za zaposlene	673.496,00	513.495,00	76,2
2.	Materijalni rashodi	960.307,00	1.435.782,00	149,5
3.	Financijski rashodi	129.307,00	229.384,00	177,4
4.	Subvencije	20.470,00	29.171,00	142,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i nutar općeg proračuna	0,00	223.754,00	-
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	178.901,00	144.316,00	80,7
7.	Ostali rashodi	313.636,00	356.303,00	113,6
Ukupni rashodi poslovanja		2.276.117,00	2.932.205,00	128,8
Višak prihoda poslovanja (tekuća godina)		709.096,00	792.114,00	111,7
8.	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	5.000,00	0,00	-
9.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	550.735,00	163.559,00	29,7
10.	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	0,00	50.305,00	-
Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine		555.735,00	213.864,00	38,5
Manjak prihoda od nefinancijske imovine (tekuća godina)		551.516,00	210.480,00	38,2
Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova		87.500,00	87.500,000	100,0
Manjak izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova (tekuća godina)		60.442,00	87.500,00	144,8
UKUPNO RASHODI/IZDACI		2.919.352,00	3.233.569,00	110,8
Višak prihoda i primitaka (tek. godina)		97.138,00	494.134,00	508,7
Preneseni manjak prihoda i primitaka		838.695,00	741.557,00	88,4
Manjak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju		741.557,00	247.423,00	33,4

Izvor: Izvješće o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015. godinu

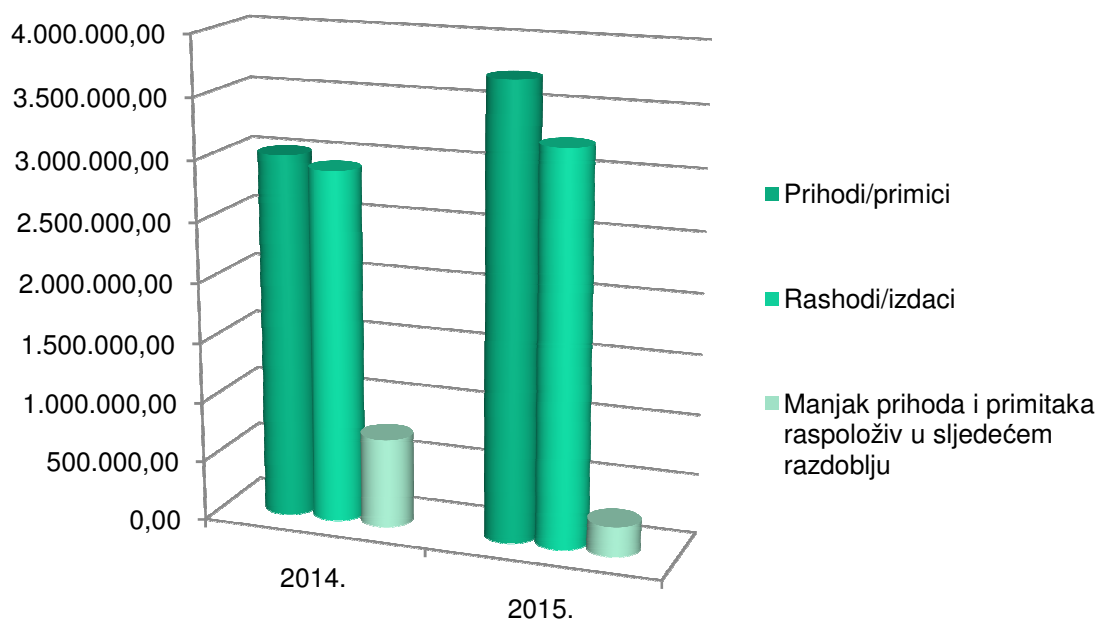
Na temelju provedene analize Izvještaja o prihodima i primicima, rashodima i izdacima za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2015. godine utvrđuje se da je Općina Desinić na dan 31.12.2015. godine ostvarila poslovni rezultat po sljedećim kategorijama, i to:

- višak prihoda poslovanja u iznosu od 792.114,00 kn
- manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 210.480,00 kn
- manjak izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu od 87.500,00 kn
- ukupan višak prihoda/primitaka u iznosu od 494.134,00 kn

Ukupno ostvareni rashodi/izdaci u 2015. godini iznose 3.233.569,00 kn, što je za 314.217,00 kn ili 10,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Višak prihoda/primitaka nad rashodima/izdacima tekuće godine iznosi 494.134,00 kn, a preneseni manjak prihoda/primitaka iz prethodnih godina 741.557,00 kn, temeljem čega dobivamo iznos 247.423,00 kn manjka prihoda i primitaka raspoloživih za pokriće u sljedećem razdoblju.

Proračunska sredstva su korištena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, a vrijednosno najznačajniji rashodi/izdaci su ostvareni kroz materijalne u iznosu od 1.435.782,00 kn ili 44,4%, zatim rashode za zaposlene u iznosu od 513.495,00 kn ili 15,9%, te ostale rashode u iznosu od 356.303,00 kn ili 11,0% od ukupno ostvarenih rashoda/izdataka.

Grafikon 14. Prikaz ukupno ostvarenih prihoda/primitaka i rashoda/izdataka za 2014. i 2015. godinu

Izvor: Izvješće o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015. godinu

Bilanca

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava, nefinancijske imovine te druge imovine.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva, potraživanja za prihode poslovanja (za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, općinske poreze, potrošnju vode, grobnu naknadu, iznajmljivanje prostora i drugo), te na depozite, dionice i udjele u glavnici.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja, obveze za nabavu nefinancijske imovine i obveze za primljene zajmove.

**Tablica 59. Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
– usporedba 2014. i 2015. godine**

Redni broj	Opis	2014.	2015.	Indeks
1.	Nefinancijska imovina	9.037.820,00	8.905.966,00	98,5
2.	Financijska imovina	610.255,00	608.986,00	99,8
2.1.	Novčana sredstva	0,00	7.805,00	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	0,00	0,00	-
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	138.625,00	138.625,00	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri	0,00	0,00	-
2.5.	Dionice i udjeli u glavnici	0,00	0,00	-
2.6.	Potraživanja za prihode poslovanja	471.630,00	462.556,00	98,1
2.7.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0,00	0,00	-
2.8.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	0,00	-
	Ukupno imovina	9.648.075,00	9.514.952,00	98,6
3.	Obveze	1.106.406,00	532.577,00	48,1
4.	Vlastiti izvori	8.541.669,00	8.982.375,00	105,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	9.648.075,00	9.514.952,00	98,6

Izvor: Bilanca stanja na dan 31.12.2015. godine

U 2014. godini nefinancijska imovina Općine sudjeluje sa 93,7%, dok financijska imovina sudjeluje sa 6,3% u ukupnoj imovini. U 2015. godini nefinancijska imovina u ukupnoj imovini sudjeluje u manjem postotku u odnosu na 2014. godinu, tj. udio nefinancijske imovine u ukupnoj imovini iznosio je 93,6%. Također je u financijskim vrijednostima vidljivo smanjenje od 131.854,00 kn. Uspoređujući ova dva razdoblja

kroz indekse, uočava se smanjenje nefinancijske imovine u 2015. godini u odnosu na 2014. za 1,5% te smanjenje financijske imovine za 0,2%.

U 2014. godini udio obveza Općine u ukupnoj pasivi iznosio je 11,5%, te se u 2015. smanjio na 5,6%, uspoređujući financijske vrijednosti uočava se smanjenje obveza u iznosu od 573.829,00 kn, zbog čega je i indeks usporedbe navedene dvije godine manji od 100, tj. iznosi 48,1. Što se tiče vlastitih izvora, u 2015. godini su se povećali za 5,2%, odnosno u novčanim vrijednostima za 440.706,00 kn.

Na koncu 2015. potraživanja iznose 601.181,00 kn i čine 16,1% ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu su manja za 9.074,00 kn ili 1,9%.

Ostvarena potraživanja se odnose na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 138.625,00 kn te potraživanja za prihode poslovanja – 462.556,00 kn.

Obveze u 2015. godini su ukupno iznosile 532.577,00 kn, što je 14,3% ostvarenih prihoda u 2015. godini. U odnosu na stanje koncem 2014., smanjene su za 573.829,00 kn ili za 51,9%. Stanje obveza Općine Desinić na dan 31.12.2015. godine je navedeno u nastavku, a bitno je za napomenuti kako Općina nije imala većih poteškoća prilikom podmirivanja nastalih obveza u navedenoj godini.

Tablica 60. Obveze Općine Desinić na dan 31.12.2015.

Opis	Iznos (kn)
<i>Obveze za rashode poslovanja</i>	290.888,00
<i>Obveze za nabavu nefinancijske imovine</i>	88.564,00
<i>Obveze za kredite i zajmove</i>	153.125,00
Ukupno obveze	532.577,00

Izvor: Bilanca stanja na dan 31.12.2015.godine

POKAZATELJ ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ekonomičnost Općine Desinić

Pokazatelj ekonomičnosti izračunava se na temelju računa godišnjeg izvještaja o prihodima/primicima i rashodima/izdacima, a mjeri odnos prihoda/primitaka i rashoda/izdataka i pokazuje koliko se prihoda/primitaka ostvari po jedinici rashoda/izdataka. Ukoliko je vrijednost manja od 1, pokazatelj je poslovanja s gubitkom.

Ekonomičnost ukupnog = $\frac{\text{ukupni prihodi i primici}}{\text{ukupni rashodi i izdaci}}$
poslovanja

= $\frac{3.727.703,00}{3.233.569,00}$

= 1,15

S obzirom da je pokazatelj ekonomičnosti Općine Desinić veći od jedan, navedeno je pokazatelj da je Općina u tekućoj godini poslovala s dobiti, a s obzirom na preneseni manjak prihoda/primitaka iz proteklih godina, Općina posluje s proračunskim deficitom i to u iznosu od 247.423,00 kn.

VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Tablica 61. Vertikalna analiza aktive bilance Općine Desinić

AKTIVA	2014. godina	%	2015. godina	%	Indeks 2015./2014.
Nefinancijska imovina	9.037.820,00	93,67	8.905.966,00	93,60	98,5
Financijska imovina	610.255,00	6,33	608.986,00	6,40	99,8
Ukupno	9.648.075,00	100,00	9.514.952,00	100,00	98,6

Izvor: Bilanca stanja na dan 31.12.2015.godine

U 2014. godini nefinancijska imovina Općine sudjeluje sa 93,7%, dok financijska imovina sudjeluje sa 6,3% u ukupnoj imovini. U 2015. godini nefinancijska imovina u ukupnoj imovini sudjeluje u manjem postotku u odnosu na 2014. godinu, tj. udio nefinancijske imovine u ukupnoj imovini iznosio je 93,60%, dok je u financijskim vrijednostima vidljivo smanjenje od 1.269,00 kn. Uspoređujući ova dva razdoblja kroz indekse, vidi se smanjenje nefinancijske imovine u 2015. godini u odnosu na 2014. za 1,5%, te smanjenje financijske imovine za 0,2%

Tablica 62. Vertikalna analiza pasive bilance Općina Desinić

PASIVA	2014. godina	%	2015. godina	%	Indeks 2015./2014.
Obveze	1.106.406,00	11,47	532.577,00	5,60	48,1
Vlastiti izvori	8.541.669,00	88,53	8.982.375,00	94,40	105,2
Ukupno	9.648.075,00	100,00	9.514.952,00	100,00	98,6

Izvor: Bilanca stanja na dan 31.12.2015.godine

U 2014. godini udio obveza Općine u ukupnoj pasivi iznosio je 11,47 %, dok se u 2015. godini taj postotak smanjio na 5,60%, zbog čega je i indeks usporedbe navedene dvije godine manji od 100, tj. iznosi 48,1. Što se tiče vlastitih izvora, vidljivo je povećanje u postotnom iznosu od 5,2%, a povećanje je vidljivo u novčanim vrijednostima navedenim za vlastite izvore i to za 440.706,00 kn.

5. OPĆI CILJEVI

Opći ciljevi su izjave o tome što Općina namjerava postići u naredne tri godine, odnosno određuju jasan smjer kretanja i djelovanja kako bi, postižući svaki od njih, ostvario svoju viziju i misiju. Dobro postavljeni opći ciljevi:

- ✓ ukazuju na jasan smjer kretanja i djelovanja Općine
- ✓ istovremeno su ambiciozni i realni
- ✓ usredotočeni su na rezultate.

Ciljevi imaju dvojaku funkciju:

Eksterna funkcija ciljeva

1. Izražavaju svrhu postojanja organizacije i veze s okolinom
2. Identificiraju dugoročni pravac djelovanja
3. Opravdavaju postojanje Općine – stvaraju legitimitet

Interna funkcija ciljeva

1. Ciljevi definiraju prostor za postavljanje zadataka
2. Usmjeravaju izbor i određuju sadržaj plana
3. Usvajanje ciljeva organizacije je dobra osnova za motiviranje djelatnika i postizanje visokih rezultata
4. Ciljevi predstavljaju standarde i kriterije vrednovanja i kontrolu uspjeha

Prilikom oblikovanja ciljeva potrebno je primijeniti niz kriterija, a njih je moguće predstaviti akronimom – SMART. Ciljevi moraju biti:

- Specifični – S
- Mjerljivi – M
- Akceptirani (prihvaćeni) od strane onih koji participiraju – A
- Realistični (ostvarivi) – R
- Terminski određeni (vremenski određeni) – T